

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
email: hianypotlas@mkab.hu útján

ALKOTMÁNYBIROSÁG	
Ügyszám: 10/683-4/2021	
Érkezett: 2021 JÚN 22.	
Pályán:	Készítődota:
Melléklet:	

Ügyszám: IV/683-3/2021
Tárgy: Alkotmányjogi panaszkiegészítés eredeti indítvánnyal egységes szerkezetben

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [REDAKT] felperes, mint indítványozó [REDAKT] az Alkotmánybíróság Főtitkára 2021.05.17. kelt és postal úton 2021.05.25. napján átvett hiánypótlási felhívására az előírt 30 napon belül a mellékelt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselőm **dr. Kriston István egyéni ügyvéd** [REDAKT] és a veszélyhelyzetben megengedett email: hianypotlas@mkab.hu útján pdf. formátumban benyújtom az Alaptörvényben biztosított **[XXVIII. cikk (1) bekezdése]** alapjogomat sértő Kúria 2020. november 18. kelt Pfv.I.20.626/2020/4. számú felülvizsgálati ítéletével szemben az **alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alkotmányjogi panaszkiegészítésem az eredeti indítvánnyal egységes szerkezetben** az alábbiak szerint:

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27. § alapján az alábbi alkotmányjogi panaszt terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria 2020. november 18. kelt Pfv.I.20.626/2020/4. számú felülvizsgálati ítéletének alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt **semmisítse meg** az I-II. fokú ítéletekre is kiterjedő hatállyal.

Kérémem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés a Kúria Pfv.I.20.626/2020/4. számú felülvizsgálati ítélete. Az ügyben elsőfokon a Kecskeméti Járásbíróság 2019. szeptember 25. kelt 11.P.20.058/2019/38. számon hozott ítéletet, míg másodfokon az elsőfokú ítéletet helybenhagyó Kecskeméti Törvényszék 2020. január 10. kelt 1.Pf.21.611/2019/6. számon hozott jogerős ítéletet.

Tényállás és pertörténet rövid ismertetése.

Tényállás.

A 2007. július 24-én megkötött szerződés alapján az alperes (korábbi neve [REDAKT]) 240 havi futamidőre 10.200.000 forintnak megfelelő – a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamon kalkulált – CHF-ben nyilvántartott, hitelkiváltási és szabad felhasználási célú kölcsönt adott a felperesnek. A felek a kölcsönszerződés 11. pontjában rögzítették, hogy a forintban fizetendő törlesztő részlet nagysága árfolyamperiódusonként az aktuális árfolyam alapján kerül meghatározásra, az árfolyamváltozásból eredő kockázatot pedig teljes egészében a felperes viseli. 2007. július 26-án a felek a kölcsönszerződést közjegyzői okiratba is foglalták. A közokirat 4. oldalán és a kölcsönjogviszony részét képező a Szerződés Általános Feltételei 4.5. pontjában szerepel, hogy a havonta esedékes törlesztő részlet meghatározásakor az alperes az aktuális árfolyamon felül árfolyamtartalékot számol, amelynek célja az árfolyamváltozásból adódó eltérések mérséklése. A szerződéskötés előzményeként a felperes által a 2007. június 27-i kölcsönigénylés alkalmával átvett, a kölcsönigénylés elválaszthatatlan részét képező, az alperes ügyfelei részére szóló általános tájékoztató szerint az alperes arról nyújtott felvilágosítást, hogy a deviza alapon nyilvántartott kölcsönök esetében a havi törlesztő részletek nagysága a deviza kamatlábak és az árfolyamváltozások miatt változhat. Figyelembe véve a gazdasági környezet változtatásait, valószínűsíthető, hogy a törlesztő részlet, illetve a hátralévő tartozás emelkedni fog. Felhívta a vele szerződők figyelmét arra is, hogy a deviza alapú hitelkonstrukciót abban az esetben válasszák, amennyiben jövedelmük vélelmezhetően lépést fog tartani a várható árfolyamváltozásokkal, tekintettel arra, hogy az árfolyamváltozásból eredő minden kockázat a kölcsönfelvevőt terheli. Az alperes – a fizetési kötelezettség elmulasztása miatt – a szerződést a 2011. október 27-én közokiratba foglalt nyilatkozatával azonnali hatállyal felmondta, majd kérelmére a 2017. június 21-én kelt végrehajtási záradék útján végrehajtást indult a felperessel szemben.

Pertörténet.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése. A végrehajtás felfüggesztése.

A felperes módosított keresetében a Pp. 369. § a) pontjára hivatkozással a végrehajtás megszüntetését, a Pp. 370/B. § alapján pedig a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte. A keresetek ténybeli és jogi alapjaként – továbbiak mellett – hivatkozott az árfolyamkockázat viseléséről szóló szerződéses kikötés tisztességtelensége okán a kölcsönszerződés érvénytelenségére. Az alperes érdemi ellenkérelme – felperes tényállításait vitatva – a keresetek elutasítására irányult. Az elsőfokú bíróság végzésével a perbeli végrehajtást felfüggesztette a per jogerős lezárásig.

Az első- és másodfokú ítélet.

Az elsőfokú bíróság a kereseteket elutasította, a felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A bíróságok döntésüket azzal indokolták, hogy az árfolyamkockázat viseléséről szóló tájékoztatás akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, az árfolyamváltás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. Az Európai Unió Bírósága (EUB) C-26/16., C-186/16. és C-51/17. számú határozataiban is megfogalmazott fenti követelményeknek a kölcsönigénylés elválaszthatatlan mellékletét képező tájékoztatóban foglaltak megfeleltek. Ezt a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt kölcsönszerződés 11. pontja tovább pontosította. Nem hagyható figyelmen kívül a szerződés részévé vált a Szerződés Általános Feltétel elnevezésű dokumentumnak az árfolyamtartalék felszámításával kapcsolatos rendelkezése sem. Ebből – a fentiekén túl – a felperes további információval rendelkezhetett attól, hogy a futamidő alatt az árfolyam változhat, ami a fizetési kötelezettségét terhesebbé teheti. Ha pedig ez az árfolyamtartalékot meghaladó mértékben következik be, az az esedékes törlesztő részlet összegét növelheti.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem.

A jogerős ítélet ellen – hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a keresetnek helytadó döntés meghozatala iránt – a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet sérti az 1996-os Hpt. 203. §-át, az 1959-es Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdését, 209/A. § (2) bekezdést, a 2/2014. PJE jogegységi határozat 1. pontját, a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i állásfoglalását, továbbá az EUB által kimunkált joggyakorlatot (C-26/13., C-186/16., C-51/17. számú ügyek). Álláspontja szerint a másodfokú bíróság mellőzte a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i állásfoglalása 4. pontjában megfogalmazott követelményt, amikor figyelmen kívül hagyta, hogy az árfolyamkockázat viselésére csak több különböző okirat (kölcsönigénylés, általános tájékoztató, egyedi kölcsönszerződés, üzletszabályzat, hirdetés) együttes értelmezéséből lehetett következtetni. A C-26/13. számú ítéletben rögzítettekkel ellentétben a kockázatteltárásban az árfolyamváltás „gazdasági indokát” nem fejtette ki az alperes, az átláthatóság kiterjesztő értelmezésének mellőzésével a kockázat tényezőinek hatásmechanizmusa (árfolyamingadozások okai), annak konkrét működése, a kockázat ismertetése, ennek a törlesztőrészekre gyakorolt hatása, a kamatparitás, az árfolyampiaci összefüggések feltárása teljesen hiányzott, ami az érthetőség sérelmét jelentette. Hangsúlyozta, hogy az árfolyamváltás mibenlétét a pénzügyi hatásmechanizmus bemutatásával kell feltárni ahhoz, hogy a fogyasztó a pénzügyi kötelezettségeit illetően okszerű következtetésekre juthasson. Ez pedig a devizakamatparitás összefüggésének ismertetését jelenti, azaz annak bemutatását, hogy a CHF alapkamat és a forint alapkamat közötti kamatréis folytán a forint leértékelődése törvényszerűen bekövetkezik, a leértékelődés ellen pedig a fogyasztó árfolyamkockázata fedezetlen. Ez a kockázat a tőkére és a kamatra is rákódol, ami a tőke többszörös visszafizetésének kötelezettségét eredményezi. Elmaradt annak közlése, hogy a nemzeti valuta súlyosan leértékelődhet, és az ezzel járó jelentős gazdasági következmények bemutatása is (C-51/17. számú ügy). Az okiratok nem rögzítik, hogy az árfolyamváltásnak nincs felső határa (Kúria Konzultációs Testület 2019. áprilisi 10-i állásfoglalás 8. pont). A C-186/16. számú ítéletben előírt szempontokat mellőzve a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt is, hogy az alperes elmulasztotta az árfolyamingadozásokkal kapcsolatos korábbi ismereteinek, mint releváns információknak a közlését, annak ellenére, hogy ezt a banki ismeretet a Budapesti Értéktőzsde 2004. október havi elemzése alátámasztotta. A kockázati döntéshez a fogyasztó információk hátrányának kiküszöbölése végett a forintkölcsön és a devizakölcsön összehasonlítására vonatkozó információkat kellett volna megkapnia, erre azonban nem került sor. A bizonyítékok értékelése körében sérelmezte, hogy az okiratok mellett a bíróságok nem vették figyelembe Benke Sándor tanúvallomását, pedig a tanú mint közreműködő eljárásáért az alperes az üzletszabályzat 1.5.2. pontja értelmében úgy felel, mintha saját maga járt volna el. A kockázatteltárás formális volt, tartalmi szempontból hiányos. A kockázatteltárást az EUB releváns ítéleteiben kimunkált joggyakorlat szerint kellett volna elbírálni, ez azonban elmaradt. [6] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme – tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. A jogerős ítélet megállapításaira utalással rámutatott, hogy a tájékoztatás formailag és tartalmilag is megfelelő, világos, érthető volt, amelyből a felperesnek fel kellett ismernie az őt terhelő, felső határ nélküli kockázatot.

A Kúria döntése és jogi indokai.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos. A Pp. 270. § (2) bekezdésében és a 275. § (3) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt. A felperes felülvizsgálattal a kockázatteltárással kapcsolatos jogerős döntést támadta, ezért a Kúria is ebben a körben vizsgálódott, és úgy ítélte meg, hogy a jogerős ítéleti döntés nem jogszabálysértő. A Kúria egyetért annak indokaival is, azokat megismételni nem kívánja, csupán a felülvizsgálati kérelemben foglalt többirányú érvelés kapcsán – részben eltérő sorrendben – mutat rá a következőkre.

Az első- és másodfokú bíróság is megvizsgálta és értékelte azokat a bizonyítékokat, amelyeket az alperes – a szerződéskötéskor hatályban volt – 1996-os Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének megfelelő tájékoztatás megtörténtének igazolására, a felperes pedig annak cáfolatára megjelölt. Az alperes állítása alátámasztására okiratokat csatolt: a felperes által aláírt kölcsönigénylés elválaszthatatlan mellékletét képező általános, az árfolyamkockázatról is szóló tájékoztatót, a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt és a közokirati formájú kölcsönszerződést, valamint annak részévé vált a Szerződés Általános Feltételeit. Az okiratokkal tehát az alperes bizonyítási kötelezettségének eleget tett, az okirat tartalma szerinti tájékoztatást vitató felperesnek lehetősége volt ellenbizonyításra (2/2014. PJE jogegységi határozat III.1. pontja), amit tanúvallomással, valamint okirat csatolása útján meg is kísérelt. A perben eljáró bíróságok az így rendelkezésükre álló bizonyítási anyag alapján a Pp. 206. § (1) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörükben okszerűen jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes a Pp. 164. § (1) bekezdéséből eredő kötelezettségének eleget tett, a felperes viszont nem bizonyította, hogy az írásbeli nyilatkozatoktól eltérően nem, illetve más tartalmú tájékoztatást kapott. A felperes fellebbezésében a tanú nyilatkozatának értékelését nem sérelmezte, ezt tehát a jogerős ítélet nem érinthette. Mivel pedig a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálattal, amely a másodfokú eljárásnak is tárgya volt [Pp. 270. § (2) bekezdése], a Kúria a tanúvallomás értékelésére vonatkozó felülvizsgálati érvekkel érdemben nem foglalkozhatott. A Pp. 275. § (3) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás keretében nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére, ha a mérlegeléssel megállapított tényállás nem irratellenes, nem okszerűtlen és logikai ellentmondást sem tartalmaz. Az adott ügyben a helyes tényállás megállapításához feltárt bizonyítékok egybevetett és összességükben való értékelése megfelelően történt, nem volt tehát indok arra, hogy a Kúria a bizonyítékokat felülmérlegelje. A Kúria Konzultációs Testülete a 2019. április 10-i emlékeztetője 4. pontjában – a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottakkal egyezően – valóban úgy foglalt állást, hogy nem megfelelő a tájékoztatás, ha az árfolyamkockázat viselése a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján csak kikövetkeztethető. A 2/2014. PJE jogegységi határozat, valamint az EUB C-51/17. számú ügyben hozott ítéletének indoklásából is kitűnően ugyanakkor nem kizárt, hogy az árfolyamkockázat viseléséről szóló világos és érthető tájékoztatás nem egy, hanem esetleg több okiratban (kockázatfeltáró nyilatkozat, szerződés) is szerepeljen. Az adott ügyben a kölcsönigénylés részét képező általános tájékoztató informatív módon tartalmazta az árfolyamkockázat fogalmát, annak a törlesztő részleteken túl a hátralévő tartozásra is gyakorolt hatását, valamint azt, hogy az árfolyamváltozásból adódó kockázatot a felperes viseli. A kölcsönszerződés a tájékoztatóban írtakkal egyezően rögzítette a havi törlesztőrészlet összege és az árfolyamváltozás közötti konkrét összefüggést (a magánokirat 5., 11. pontjai, a közokirat A/7. pontja), valamint a kockázat felperes általi viselését (a magánokirat 11. pontja). A kölcsönjogviszony részét képező általános feltételek 4.5. pontja pedig a közokiratba foglalt kölcsönszerződés 4. oldalán megfogalmazottakkal egybehangzóan fejtette ki az árfolyamváltozásból adódó eltérések mérséklésére az árfolyamtartalék képzésének szabályait. A részletezett, egybehangzó rendelkezésekre tekintettel tehát a felperesnek alaptalan az az okfejtése, hogy e rendelkezésekből az árfolyamkockázat csak kikövetkeztethető volt. A kölcsönigénylés mellékletét képező tájékoztató – a felülvizsgálati érveléssel szemben – nevesítette az árfolyamkockázat gazdasági okait: kifejtette, hogy a havi törlesztőrészlet nagyságának változását a deviza kamatlábak és az árfolyamváltozás idézheti elő. Az EUB C-26/13. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemben megjelölt 73. és 75. pontjai azt az elvárást fogalmazzák meg, hogy a pénzügyi intézmény az átváltási mechanizmus működéséről, és annak a folyósításra előírt mechanizmussal fennálló viszonyáról nyújtson tájékoztatást, de nem írják elő a kockázati tényezők hatásmechanizmusának, az árfolyamingadozások okainak, valamint a kamatparitásnak, az árfolyampiaci összefüggéseknek az ismertetését. A felperes által felsorolt tényezők kifejtésének követelménye a 2/2014. PJE jogegységi határozatból, valamint az EUB egyéb iránymutató határozataiból sem vezethető le. Azzal, hogy az általános tájékoztató a devizakamatlábak és a törlesztő részlet emelkedése közötti összefüggést is nevesítette, megfelelt a C-51/17. számú ítélet indoklása 74. pontjában megjelölt az Európai Rendszerekockázati Testületnek a devizahitelezésről szóló, 2011. szeptember 21-i ERKT/2011/1. számú ajánlásában foglaltaknak is. A Kúria az eljáró bíróságokkal egyezően úgy ítélte meg, hogy az alperes árfolyamkockázat viseléséről nyújtott tájékoztatása megfelelt a 2/2014. PJE jogegységi határozatban foglaltaknak. A 2007. június 27-i általános tájékoztatóból megállapíthatóan a felperes tudomásul vette, hogy a kamat- és árfolyamváltozás hatással lehet fizetési kötelezettségének mértékére, ami valószínűsíthetően a havi törlesztő részlet és a hátralévő tartozás emelkedését fogja eredményezni. Az árfolyamváltozásból adódó kockázattal az árfolyamtartalék képzésére vonatkozó szabályok alapján is számolhatott. A tájékoztatás a C-51/17. sz. ügyben hozott ítéletben megfogalmazott annak a követelménynek is megfelelt, hogy a felperes abból a forint devizához viszonyított leértékelődésén túl a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeire is következtetni tudott. A tájékoztató felhívta a felperes figyelmét, hogy a deviza alapú hitelkonstrukciót csak akkor válassza, ha jövedelme lépést fog tartani a várható árfolyamváltozásokkal. A felperes tehát felmérhette az árfolyamváltozás gazdasági következményeit, amihez elegendő idő állt rendelkezésére, mivel a tájékoztatásra közel egy hónappal a szerződéskötés előtt sor került. Az átlag fogyasztót is terhelő üzletkötési kockázat körében a felperes a szerződéskötésig terjedő időben, a tőle elvárható gondossággal igényelhetette volna szakember segítségét, vagy fordulhatott volna az alpereshez is, mert az általános tájékoztató szerint ez az utóbbi lehetőség is kifejezetten biztosított volt számára. Az EUB a C-227/18. számú ügyet lezáró végzése szerint a tájékoztatás a világos és érthető megfogalmazás követelményének akkor is megfelel, ha ugyan nem figyelmeztet kifejezetten arra, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, de a fogyasztó értékelné tudja az árfolyamkockázat esetlegesen jelentős gazdasági következményeit. A tájékoztatás alapján a felperes értékelné tudta az árfolyamkockázat gazdasági következményeit. A C-186/16. számú ítélet felülvizsgálati kérelemben megjelölt pontjai (47., 50., 58.) a bíróság feladatává tették annak vizsgálatát, hogy a pénzügyi intézmény a fogyasztó rendelkezésére bocsátotta-e a döntését érintő korabeli releváns ismereteit.

A Kúria az alperestől elvárható tájékoztatás tartalmát illetően utal azonban arra, hogy a 6/2013. PJE jogegységi határozat 3. pontjában már leszögezte: a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által a 2013. május 31-én adott tájékoztatás szerint a 2001-2008 közötti időszakban a pénzügyi intézmények sem láthatták előre a jövőbeni árfolyamváltozásnak sem a mértékét, sem az irányát, és a Magyar Nemzeti Bank stabilitási jelentései sem utaltak jelentős árfolyamváltozásra. Mindezek alapján a Kúria – a jogerős ítélettel egyezően – megállapította, hogy az alperes által az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás nemcsak alaki és nyelvtani, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is – az EUB releváns ítéleteiben kimunkált joggyakorlatot is figyelembe véve – világos és érthető volt, ebből adódóan nem tisztességtelen, azaz a szerződéses rendelkezés, illetve a szerződés nem semmis, nem indokolt a felperes elleni végrehajtás megszüntetése. Kúria felülvizsgálati ítélete szerint a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért a Kúria azt a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint – további indokok kifejtésével – hatályában fenntartotta.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Kecskeméti Járásbíróság 2019. szeptember 25. kelt 11.P.20.058/2019/38. számú elsőfokú ítélete ellen a rendes jogorvoslatot (fellebbezés) kimerítettem és az alapján került sor a Kecskeméti Törvényszék 2020. január 10. kelt 1.Pf.21.611/2019/6. számú jogerős ítéletére, és ellene benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria alkotmányjogi panaszommal támadott 2020. november 18. kelt Pfv.I.20.626/2020/4. számú felülvizsgálati ítéletére. Nyilatkozom, hogy a polgári perben rendkívüli perorvoslatként az I. fokú bíróság előtt – ténykérdés hiányában - perújítást nem kezdeményeztem, így a jogorvoslati lehetőségek kimerítésével az alkotmányjogi panaszom elbírálásának alkotmánybírói ügyrendi akadályja nincsen.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Alkotmányjogi panaszommal támadott Kúria Pfv.I.20.626/2020/4. számú felülvizsgálati ítéletét a perben meghatalmazott jogi képviselőm a 2021.01.06. első elektronikus értesítés, 2021.01.14. második elektronikus értesítést követően **2021.01.21.** napján beállt kézbesítési vélelemmel átvette, így ezen a napon került **kézbesítésre**, így az alkotmányjogi panasz 60 napon belüli benyújtásának [ajánlott küldeményben történő postára adásának] határideje a 60. nap a **mai 2021. március 22. napjár jár le**, ezen a napon ajánlott (tértivevényes) küldeményként történő postára adással az alkotmányjogi panaszomra nyitva álló határidőn belül azt határidőben nyújtom be.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panasszal támadott Kúria Pfv.I.20.626/2020/4. számú felülvizsgálati ítélete a Kecskeméti Járásbíróság végrehajtás megszüntetése iránti keresetemet elutasító 11.P.20.058/2019/38. számú elsőfokú ítélete elleni fellebbezésem alapján eljáró Kecskeméti Törvényszék 1.Pf.21.611/2019/6. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartotta.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Kúria alkotmányjogi panasszal támadott felülvizsgálati bírói döntését érdemben befolyásolta az, hogy a perbeni marasztalásomra a perbeli devizaalapú kölcsönviszony forex-trade árfolyamfogadás tartalma, mint naturalis obligatio officiális vizsgálata nélkül, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz – indokolt bírói döntéshez való jogom alapjogi sérelmével került sor. Az alkotmányjogi jelentőségű kérdés is fennáll, mert árfolyamfogadásból eredő követelést nem lehet bírói úton érvényesíteni (nem lehet bírói útra terelni) különösen nem ennek processzuális bírósági officiális vizsgálata – ténykérdésben hivatalbóli tanú vagy kompetencia hiány esetén szakértői vizsgálata – és annak bírói indokolása vagy az officiális vizsgálat mellőzésének bírói indokolása nélkül.

Panaszkiegészítés – befogadhatóságról [3133/2020. (V. 15.) AB határozat]. Az alkotmányjogi panaszomat az Alaptörvényben biztosított jogom [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmére alapítom, és a kérelem eleget tesz a határozottság **Abtv. 52. § (1b)** bekezdésében felsorolt követelményeinek is a következők szerint: a kérelem **a)** tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); **b)** az eljárás megindításának indokait (a bíróság a kereset elbírálása során nem tett eleget a naturalis obligatio hivatalbóli vizsgálati kötelezettségének és az ennek mellőzésére vonatkozó indokolási kötelezettségének); **c)** az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírósági döntést (Kúria Pfv.I.20.626/2020/4. számú felülvizsgálati ítélete); **d)** az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés]; **e)** indokolást arra nézve, hogy a támadott bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint **f)** kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági ítélet alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt az I-II. fokú bírósági döntésekre is kiterjedő hatállyal.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Panaszmódosítás – kizárólag az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés megjelölése

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését azért sérti a Kúria támadott döntése, mert a **végrehajtás megszüntetése** iránti keresetemet elutasító jogerős ítélet hatályában fenntartására a **végrehajtás megszüntetése iránti perindító keresetlevelem 31-39. oldalain tényszerűen** előterjesztett és kifejtett **forex-trade deviza árfolyamfogadás, mint naturalis obligatio** [továbbiakban: naturalis obligatio] **hivatalbóli (officiális) vizsgálata nélkül**, ezért **nem tisztességes tárgyaláson és indokolt bírói döntéshez való jogom sérelmével** került sor.

Alapjogi érvelés. Az alapjogok intézményvédelmi kötelezettsége körében az állam kötelessége azon fórumok védelme, ahol az alapjogsérelem orvosolható. A tisztességes eljárás (fair trial) olyan minőség, amelyben az összes részletszabály betartása ellenére az eljárás lehet nem tisztességes. A tárgyi esetben a tisztességes tárgyaláshoz való alapjogot a Kúria támadott bírói döntése azzal korlátozta, hogy **hivatalból nem tárgyalta a naturalis obligatio** – e körben hivatalból felvenni köteles tanúbizonyítással vagy szakértői bizonyítással tisztázható – kérdését és mellőzésének **indokolt bírói döntése nélkül határozott a felülvizsgálati kérelmem felől**. Kúria ezért és ennyiben **alkotmányos alapjog elvonásával határozott az ügyemben**.

Alapjogi érvelésemet támasztja alá, hogy a bírósághoz fordulás magyar joga a jogszerűség keresésén nyugszik, azonban ennek alanyi jogi szabályait eljárási törvények határozzák meg. Az alaptörvény az anyagi igazság érvényesítéséhez szükséges és alkalmas eljárásra ad jogot. A bírói út biztosítása alapjog, amely sérelmet szenvedett, mivel a támadott bírói döntés a **forex-trade árfolyamfogadás hivatalbóli (officiális) vizsgálati kötelezettség mulasztásával** korlátozta az anyagi igazság tisztességes tárgyalását.

Alkotmányjogi jelentőségű kérdés is felmerül annyiban, hogy a forex-trade naturalis obligatio **officiális vizsgálatának** (nem számtan, nem matek, csak algoritmussal tisztázható) mellőzése a **tisztességes eljárás jogát sérti**, mert bebizonyosodása esetén nem is lett volna helye a **keresettel megszüntetni kívánt bírósági végrehajtás bírósági útra terelésének** vagyis nem „harmadfokú felülbírálatról”, hanem alkotmányos jelentőségű kérdéstről is szó van.

A sérelmezett bírói döntés azért **ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való alapjoggal**, mert alkotmányos jogom van a **forex-trade árfolyamfogadás mint naturalis obligatio tisztességes tárgyalásához és bírói indokolásához** és azt, hogy megillet-e a naturalis obligatio érvényesített joga, azt az ügy érdemében lehetett volna megállapítani, ezzel a bírói döntés **megsértette a tisztességes tárgyalás – indokolt bírói döntéshez való jogát**, ezért a bírói döntés **nem tisztességesen (tisztességtelenül) a bíróságok közhatalmi státusával történt visszaélésnek adott teret**. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése olyan alapjogot tartalmaz, amely az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódóan realizálódik. A nemzetközi dokumentumok nyomán az Alkotmánybíróság ezen alapjog elemeit, a tisztességes eljárás (fair trial) fogalma alá sorolja, s külön-külön is, meg átfogóan is értelmezi azokat. Hangsúlyozni kell, hogy a **tisztességes eljárás elve nem képez lezárt rendszert** - az alkotmánybírósági felfogás szerint. Tartalmát pedig **jogi és nem jogi elemek** együttesen alkotják. (Fűrész Klára: A bíróság. In: Alkotmánytan. Szerk.: Kukorelli István. Osiris. Budapest, 2002. 489. o.) Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből az államra az a kötelezettség hárul, hogy – egyebek között – a polgári jogi jogok és kötelezettségek (a polgári joginak tekintett jogviták) – elbírálására bírói utat biztosítson [59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 353., 355.] - mondja az Alkotmánybíróság. [59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 353.]. Mindebből az ellenkezője (**argumentum á contrario**) is fakad. Nevezetesen ha az **állam törvénye a jogvitát nem engedi bírói útra (naturalis obligatio)**, akkor ezt a **jogot is alkotmányos védelem illeti meg**, ezért a Kúria sérelmezett bírói döntése ezt a „nemleges” alapjogot **áttörte és a naturalis obligationak – egyebekben annak processzuális vizsgálati kötelezettsége és bírói indokolása nélkül – bírói utat engedett**. A bírói út kizárásának alkotmányos védelme a tisztességes eljáráshoz fűződik, melyet a sérelmezett bírói döntés megsértett. A **bírói út megtagadása alkotmányosan ellensúlyozandó érdekek** felel meg, tehát az **alkotmányos indok a bírói út köteles korlátozása** az ezt kizáró jogilag szabályozott esetekben. Találunk ilyen processzuális korlátozásra pl. a keresetindítási határidő tekintetében is alkotmányjogilag értékelt gyakorlatot, (gy pl. az Alkotmánybíróság a bírósághoz fordulás tekintetében is arra a véleményre jutott, hogy van olyan ellensúlyozó érdek, amely indokoltá teszi a keresetindítási jog időbeli korlátozását. [935/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 765., 771.]. Összegezve a **bírói út kizárásának alkotmányos intézményvédelmét** (bírósághoz fordulás jogát, tisztességes eljárás jogát) sérti a támadott bírói döntés.

Panaszmódosítás – alapjogi érvelés. A sérelmezett bírói döntés azért is ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogommal, mert az Alaptörvény az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad okot. Az Alaptörvény a bírósági eljáráshoz biztosít jogot, s nem azt garantálja, hogy annak eredménye minden esetben helyes lesz. Az igazságos és törvényes bírósági döntés érdekében azonban a panaszommal támadott bírói döntés hivatalbóli észlelési kötelezettsége ellenére nem észlelte a perben tényként felmerült forex trade deviza árfolyamfogadás tényét.

Panaszmódosítás – van-e alkotmányos védelem a devizaalapú kölcsönviszonyok jogvitáinak a pénzügytudomány állása szerint forex trade tartalmú árfolyamfogadás ellenére történt (tömeges) bírói útra engedés ellen. Az alkotmányos tisztességes eljárás nyilvánvalóan csak a naturalis obligatio processuális és **officiális vizsgálati kötelezettség és annak bírói indokolása lehet ilyen, tehát a hivatalbóli szakértői vizsgálat a szakértő semleges pozícióban tartása mellett, ami elmaradt. A **pénzügytudomány állásával ellentétes anyagi jogi igazság nincs**, ezért a bírói döntés a tisztességes eljáráshoz való jogot úgy csorbította, hogy az igazságos és törvényes bírósági döntéshez fűződő eljárási garanciát – **naturális obligatio hivatalbóli szakértői vizsgálata és annak bírói indokolása mellőzésével** – processuális jogorvoslat sértéssel kiüresítette. Összegezve megállapítható, hogy a sérelmezett bírói döntés – a devizaalapú forex trade árfolyamfogadás, mint naturalis obligatio hivatalbóli vizsgálatának mellőzésével – a tisztességes eljáráshoz – indokolt bírói döntéshez való alapjoggal ellentétes, annak jogépségét a pénzügytudomány állásával ellentétes anyagi jogi igazság kreálásával, annak processuális feltárása, ezzel **kellő alkotmányos indok nélkül** kiüresítette.**

Panaszkiegészítés – Kúria ítélete és az Alaptörvény sérelme közötti logikai kapcsolat. A Kúria ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz (indokolt bírói döntéshez) való alapjogomat. Alkotmánybíróság az alaptörvényi rendelkezést az adott eljárási (perrendtartási) jogra vetítve „olvassa” a sérelmezett döntést, ezzel tartózkodik a bírósági felülbírálatba történő beavatkozástól (fogalmilag kizárt „harmadfokú” perorvoslattól). Alkotmánybíróság a 3133/2020. (V. 15.) AB határozatában alapvetően és előre mutatóan lefektette és kifejtette a tisztességes eljáráshoz – indokolt bírói döntéshez való alapjog alkotmányjogi értékelését. E szerint alapvető alkotmányjogi kérdés az, hogy az indokolt bírói döntéshez való joggal összeegyeztethető-e az a bírósági határozat, amely az eljárási törvény rendelkezését alkalmazva az önálló indokolás mellőzésével pusztán az elsőfokú bíróság indoklására utal ítéletében. A jelen esetben azonban az egyébként irányadó AB 3133/2020. (IV.15.) határozatától eltérő alkotmányjogi (eljárásjogi) tényállással van dolgunk. A naturalis obligatio hivatalbóli (officiális) vizsgálatát előírja az eljárási törvény, ezért az **nem mellőzhető vagy annak mellőzését indokolni kellett volna, ami elmaradt, következésképpen a forex-trade árfolyamfogadás **számítási bizonyítékáról sem hivatalbóli kötelező vizsgálat, sem erre vonatkozó indokolt bírói döntés nem áll rendelkezésemre. Az indokolt bírói döntéshez való jogom sérelme logikai kapcsolatban van a Kúria hivatalbóli (officiális) vizsgálatot mulasztó és erre vonatkozó indokolást mellőző döntésével, ezért a naturalis obligatio officális vizsgálatának és indokolásának alkotmányos követelménye alkotmányjogi értékelést igényel.****

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Kérem a **Kecskeméti Járásbíróságot** [11.P.20.058/2019], mint elsőfokú bíróságot, hogy az alkotmányjogi panasz elbírálásáig a jogerős ítélet végrehajtását felfüggeszteni (bírósági végrehajtás felfüggesztését hatályában fenntartani) szíveskedjen, ennek hiányában kérem az **Alkotmánybíróságot**, hogy az alkotmányjogi panasz elbírálásáig szíveskedjen a jogerős ítélet végrehajtását felfüggeszteni (bírósági végrehajtás felfüggesztését hatályában fenntartani).

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet pdf. formátumban – veszélyhelyzetben a panaszkiegészítés és mellélete email: hiánypótlas@mkab.hu útján pdf. formátumban szkennelve).

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Nem járlok hozzá nevem és személyes adataim nyilvánosságra hozatalához.

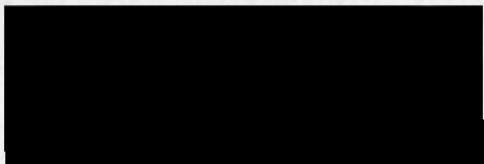
d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata:

Mellékletek:

- Ügyvédi meghatalmazás [pdf. formátumban szkennelve]
- I. fokú ítélet [Kecskeméti Járásbíróság 11.P.20.058/2019/38. ítélete – másolatban már benyújtva]
- II. fokú ítélet [Kecskeméti Törvényszék 1.Pf.21.611/2019/6. jogerős ítélete – másolatban már benyújtva]
- Felülvizsgálati ítélet [Kúria Pfv.I.20.626/2020/4. felülvizsgálati ítélete – másolatban már benyújtva]

Kelt: Törtel, 2021. június 22.

Indítványozó:



képviseli dr. Kriston István ügyvéd

§
Dr. Kriston István ügyvéd
Európai jogi szakjogász



